

Verslag vroege vogelexcursie Breede Water

Op zaterdag 3 mei 2014 is de vroege vogelexcursie rond het Breede Water weer gelopen. Rond 05.00 uur stonden er 27 mensen gereed om aan deze prachtige wandeling deel te nemen. Een geweldige opkomst dus. Niet alle deelnemers waren KNNV lid en het deed mij goed dat een aantal deel had genomen aan de recentelijk gehouden vogelcursus. Verder waren er deelnemers die de aankondiging in de krant hadden gelezen en weer anderen via onze site. Ook had ik zelf mensen uitgenodigd.

Alle deelnemers hebben volop kunnen genieten van de tocht. Er zijn 59 vogelsoorten gehoord en/of gezien. De meest spectaculaire soorten waren een baltsende watersnip, een zingende vuurgoudhaan (zeer bijzonder), een geoorde fuut in volle glorie, een alarmerende boomleeuwrik en tot slot als toetje de fluitier in Strypemonde. De fluitier is geen nieuwe soort voor de duinen van Voorne. Reeds in de zeventiger jaren werden er al 8 territoria in Strypemonde geteld. Daarna is de populatie totaal ingestort. Wel zijn er jaarlijks één of enkele waarnemingen genoteerd. Helaas liet ook dit jaar de boompieper zich niet zien.

Net zoals altijd hebben we ook deze keer het rondje rechtsom gelopen. Het weer was goed, met een temperatuur van 7 tot 10°C. Dit is iets aan de lage kant voor de tijd van het jaar. Het was helder en er stond een lichte bries.

In het begin van de wandeling was het, zoals vaker, erg stil. De eerste waarneming was eigenlijk een ree in de bosrand en verderop hoorden we nog een mannetje luid blaffen. Terwijl het nog schemerig was, begonnen de vogels langzaam maar zeker steeds beter te zingen. De vroege vogels, zoals merel, roodborst en zanglijster waren er al gelijk bij. Vooral het herhalende karakter van de zang van de zanglijster was goed herkenbaar en bleef ook lekker hangen. De zang van de merel, mooi, vriendelijk en melodieus klinkend, was net als dat van het roodborstje ook goed te horen. Alleen moest je je wel concentreren op de zang van de roodborst, omdat het geen doorlopend "nummer" is. Het zijn korte melodieuze klanken, zeer in hoogte verschillend, en ijle roepjes die elkaar opvolgen. Al gauw vulden een groot aantal andere zangvogels de stilte. Helaas liet slechts één boomkruiper zich maar heel even met zijn hoge ijle roep horen. De zang (tie tiedelietie) zat er deze dag niet in. Onder andere voor deze vogel had ik het geluid digitaal meegenomen.

Vanaf de eerste hoge uitkijk hebben we genoten van het uitzicht over de plas. Gelijk de telescopen opgezet en het uren kon beginnen. De aalscholvers waren van alle zijden te zien en de meeste ganzen- en eendensoorten werden al gespot. Met het laten horen van diverse geluiden konden ook een aantal zangvogels ontdekt worden.

Omwille van de tijd was het raadzaam niet al te lang stil te staan op deze mooie uitkijk. We trokken het gebied verder in. Het landschap ging over van bos naar halfopen duin, met veel lage struiken en op de bekende locatie stonden de duinvooltjes te schitteren in de zon.

Vooraf de fitis, heggenmus, tuinfluiter, grasmus en braamsluiper zijn vooral in dit terrein goed te horen. Ook de nachtegaal mag je hier volop verwachten. Niet minder dan twaalf heb ik er genoteerd. De nachtegalen kunnen best dicht bij elkaar zitten. Hun zang is erg luid en zeer vloeiend. Verrassende klanken als mitrailleur geluiden en hoge beltonen zijn onderdeel van de zang die deze juist zo bijzonder maken. Vaak hoor ik mensen vragen van: "En dit geluid dan?". Dan kan ik steeds weer zeggen dat dat ook een geluid van de nachtegaal is.

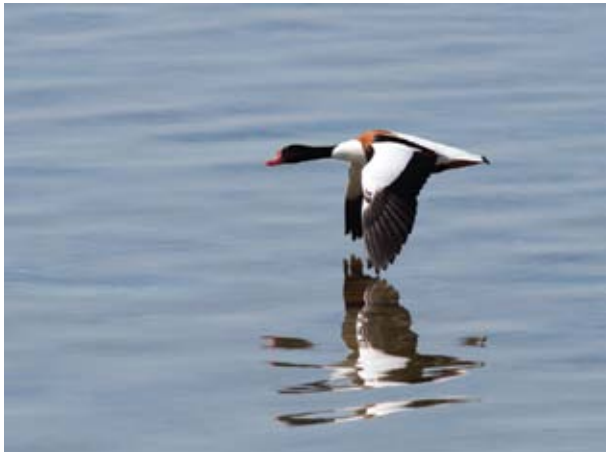
Vanaf de hoge uitkijk aan de zeezijde hadden we, onder het genot van koeken en koffie, wederom een prachtig uitzicht op het water. Het licht is dan wel tegen, maar dat geeft ook wel een bepaalde sfeer. Vanaf hier waren de aalscholvers nog mooier te zien en konden we inzoomen op hun nesten. Ik heb persoonlijk nog niet veel jongen gezien, maar die zullen er vast wel zijn geweest. Het geluid en de penetrante geur van de ontlasting die de vogels produceren gaf een compleet gevoel over het Breede Water. Natuurlijk hebben we gespeurd naar de geoorde fuut, maar dat gaf geen resultaat. Wel zagen we diverse zwaluwen over het water vliegen, happend naar voedsel .

We hebben de wandeling vervolgd naar het open gedeelte van het gebied. Het is hier echt de moeite waard om even stil te staan. Over de Schapenwei hebben we gezocht naar onder andere de roodborsttapuit, waarvoor dit toch wel een favoriete biotoop is. Uiteindelijk hebben we twee mannetjes en één vrouwtje waargenomen. Het karakteristieke gedrag van deze tapuitachtige verraadt zijn aanwezigheid. Meestal zitten ze bovenin struikjes op open vlaktes en vangen vanuit deze positie insecten. De prachtige kleurencombinatie van vooral het mannetje is een lust voor het oog.

Op het natte gedeelte van deze vlakte werden we verrast door een fanatiek baltsende watersnip. Al blatend vloog hij meerdere malen over ons heen. Ver weg en hoog in de lucht plaatste de snip zijn vleugels in een V-vorm en liet zich heel geleidelijk weer naar beneden zakken. Dit alles is een onderdeel van zijn baltsvlucht. Het blaten wordt veroorzaakt door de buitenste staartpennen, die getordeerd zijn, naar buiten te spreiden en zich op dat moment naar beneden te laten vallen. De lucht die op dat moment door deze opening in de staart en buitenste staartpennen geperst wordt, geeft een vibrerende mekkerende klank. Dit gebeurt dan op grote hoogte. De watersnip wordt daarom ook wel hemelgeit genoemd.

Voordat we naar ons laatste uitkijkpunt gingen, wilde ik nog heel graag naar het poeltje en het natte weidegebiedje aan de Branddijk. Hier kunnen de excursieleden altijd nog even naar de prachtige flora van dit gebied kijken. Er staan veel orchideeën, zoals grote keverorchis, moeraswespenorchis en vleeskleurige orchis en ook andere prachtige planten, zoals de Anagallis tenella. Ik ben zeer blij dat er eigenlijk altijd wel iemand aanwezig is die veel verstand heeft van de flora, zodat de deelnemers hier ook een uitleg over kunnen krijgen. Daarnaast is dit ook de plek waar we de grootste kans zouden hebben op de boomleeuwerik. Gelukkig was ook deze dag de boomleeuwerik actief. Zijn zang is prachtig en zeer beheerst. Het klinkt als een gevarieerde jodelende zang met mooie uithalen, of een roepend melodieus "tu-tudeluut". Echter... de vogel was hier nu niet mee bezig. Nee, een alarmerende boomleeuwerik met voer in de bek was zeer alert en trachtte zijn nest verborgen te houden. Dat hebben wij natuurlijk gerespecteerd en we zijn na wat foto's en een kort filmpje verder gelopen.

Tot slot dan de lage uitkijk aan de zuidoostkant van het gebied. Van hieruit heb je het beste zicht over het water met goed licht in de rug. Alle aanwezige watervogels kunnen vanaf hier nauwkeurig worden geobserveerd. Natuurlijk gingen we weer opzoek naar de geoorde fuut. Dat is dan ook gelukt. Vier exemplaren hebben we zeer goed kunnen bewonderen. De goudkleurige pluim bij de oorstreek kleurde zo af en toe prachtig op. Helaas kwamen ze niet echt dicht bij het scherm, maar de telescoop deed wonderen.

Bergeend

Net als altijd zijn ook nu op het Breede Water nog een redelijk grote hoeveelheid tafeleenden aanwezig. Ook deze eendensoort heeft prachtige kleuren, maar doet het in Nederland en ook andere landen steeds slechter. Tijdens de wintervogeltellingen kom ik ze ook steeds minder vaak tegen. Daarom ben ik altijd blij om deze prachtige eend in dit gebied weer aan te treffen.

Met een iets kleinere groep zijn we een extra rondje gaan lopen in Strypemonde. Erik Ketting had namelijk aangegeven dat hij de dag hiervoor nog een fluiters had aangetroffen in

Strypemonde. Deze kans wilde de groep graag aangrijpen als klap op de vuurpijl. We stonden nog maar een minuut in de buurt van de locatie en het loepzuivere fluitje, tjuuuh... tjuuuh, die korte tijd later werd opgevolgd door het kenmerkende versnellende stuitergeluidje van zeg meer een knikker.

Ronduit GEWELDIG!

Hiermee hebben we de excursie afgesloten en konden we terugkijken op een geweldige ochtend.

De rijkdom aan flora en fauna in dit gebied is enorm en de beleving is daarom dan ook overweldigend. Laten we hopen dat we hier nog lang van mogen genieten.

Allemaal bedankt en tot ziens,
Hans op den Dries

Brede water excursie

Gemengd nieuws

Vacature in het bestuur

Het bestuur van de afdeling Voorne bestaat op dit moment uit zeven leden. In februari 2015 zal Katie van der Wende aftreden. Zij is op dit moment algemeen lid van het bestuur. Omdat zij zich niet meer herkiesbaar stelt, ontstaat er vanaf dat moment een vacature in ons bestuur. Het bestuur komt daarom graag in contact met leden die zouden willen toetreden tot ons bestuur. Wij zoeken naar mensen die graag hun steentje willen bijdragen aan het werk van onze afdeling, en het bestuurswerk in het bijzonder. We vergaderen vijf keer per jaar. Veel meer tijd dan deze vergaderingen hoeft het niet te kosten. Het nieuw te benoemen lid wordt in februari 2015 aan de Algemene Ledenvergadering ter benoeming voorgedragen.

Voor informatie: Theo Briggeman, tbriggeman@upcmail.nl
of telefonisch: 0180-620594